

Prima instanță: Judecătoria Ialoveni (jud. Iu. Sciaslivîi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. B. Bîrca, M. Ciugureanu, I. Cotruță)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. N. Clima, Sv. Novac, O. Sternioală, Vl. Timofti, I. Corolevschi)

Instanța de revizuire: Curtea Supremă de Justiție (jud. Iu. Sîrcu, G. Stratulat, Iu. Oprea, T. Chișca-Doneva, I. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Vladimir Timofti
Galina Stratulat
Iuliana Oprea
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea Comercială „Petrivas Trans”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „AutoFrame-FM”
Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Petrivas Trans”
Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca fiind stinse obligațiile
financiare cu încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională a Societății Comerciale „Petrivas Trans” Societate cu
Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „AutoFrame-FM” Societate cu
Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere,
constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor și declararea nulității
facturilor fiscale de transmitere a bunurilor,

împotriva deciziei din 13 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 16 aprilie 2009 ÎM „AutoFrame-FM” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu
cerere împotriva SC „Petrivas Trans” SRL solicitând recunoașterea ca fiind stinse obligațiile
financiare ale ÎM „AutoFrame-FM” SRL față de SC „Petrivas Trans” SRL, care rezultă din
contractul de prestări servicii din 22 mai 2007 în sumă de 1861494,58 lei și încasarea de la
pârât a datoriei în sumă de 1019192,79 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 22 mai 2007, conform contractului de prestări
servicii nr. 22/05-1, SC „Petrivas Trans” SRL s-a obligat să execute lucrările de construcție,
iar ÎM „AutoFrame-FM” SRL s-a obligat să le recepționeze și să-i plătească retribuiția
convenită în prezentul contract.

A precizat reclamantul că obiectul și conținutul contractului menționat corespunde
relațiilor de antrepriză. Costul lucrărilor, convenit de către părți, a constituit suma de
16127537 lei, iar costul total al lucrărilor recepționate a constituit suma de 15124340 lei.

A declarat reclamantul că, conform condițiilor contractului menționat, ÎM „AutoFrame-FM” SRL a transferat în contul achitării prețului contractual mijloacele bănești în sumă de totală de 10474000 lei și a furnizat materialele de construcție în valoare de 2788845,42 lei, iar pentru partea rămasă neacoperită a datoriei stabilite în contract ÎM „AutoFrame-FM” SRL a compensat prin trecerea în contul datoriei respective a creanței reale pe care o avea față de SC „Petrivas Trans” SRL în baza contractelor de vânzare-cumpărare a mijloacelor de transport din 21 noiembrie 2008, din 29 septembrie 2008, din 28 august 2008 și din 16 aprilie 2008 în sumă de 2880687,37 lei.

A invocat reclamantul că, obligațiile de plată ale ÎM „AutoFrame-FM” SRL din cadrul contractului de prestări servicii nr. 22/01-1 din 22 mai 2007 au fost stinse în totalitate, iar obligațiile de plată ale SC „Petrivas Trans” SRL, apărute în cadrul contractelor de vânzare-cumpărare a mijloacelor de transport în valoare totală de 1019192,79 lei nu au fost acoperite în mărimea valorii revendicărilor din acțiune.

La 06 mai 2009, SC „Petrivas Trans” SRL a depus în instanța de judecată cerere reconvențională împotriva ÎM „AutoFrame-FM” SRL solicitând încasarea de la ÎM „AutoFrame-FM” SRL în beneficiul SC „Petrivas Trans” SRL a datoriei în sumă de 1769653,63 lei, conform prevederilor pct. 3.5 și pct. 4.2 al contractului nr. 22/05-1 din 22.05.2007, încheiat între părți și rezultând din costul lucrărilor neachitate conform proceselor-verbale de recepție a lucrărilor îndeplinite și recepționate de către pârât și din achitarea reciprocă cu automobilele livrate reclamantului; a penalităților în sumă de 293761,90 lei pentru nerespectarea de către ÎM „AutoFrame-FM” SRL a termenului de achitare a retribuției SC „Petrivas Trans” SRL, conform prevederilor pct. 6.3 al contractului nr. 22/05-1 din 22.05.2007; a dobânzii de întârziere în sumă de 174347,22 lei, ce reprezintă 5 % peste rata de finanțare a Băncii Naționale a Moldovei; a taxei de stat suportată de reclamant la depunerea cererii reconvenționale.

În susținerea cererii reconvenționale s-a indicat că, la 22 mai 2007 între SC „Petrivas Trans” SRL (în continuare antreprenor) și ÎM „AutoFrame-FM” SRL (în continuare beneficiar) a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 22/05-1 privind reconstrucția Centrului de deservire auto „Chevrolet”, amplasat în mun. Chișinău, str. Socoleni nr. 18. Lucrările de reconstrucție s-au efectuat pe parcursul anilor 2007-2008. Conform contractului și a devizului de cheltuieli, costul total al lucrărilor contractate este de 16127537 lei. Până în prezent antreprenorul a efectuat lucrări de construcție în sumă de 15124340 lei. Din această sumă, beneficiarul a achitat antreprenorului doar 10474000 lei, fapt care este recunoscut de către beneficiar în cererea de chemare în judecată.

A relatat că, în costul lucrărilor prezentate spre achitare SC „Petrivas Trans” SRL nu a fost inclus costul materialelor de construcție primite de la reclamant care, conform facturilor fiscale înaintate de către ÎM „AutoFrame-FM” SRL, prin înșelăciune și abuz de încredere, constituie 2788845,42 lei.

A menționat că, conform calculelor efectuate de către specialiștii SC „Petrivas Trans” SRL la efectuarea lucrărilor de construcție, la Centrul de deservire auto „Chevrolet”, au fost utilizate materialele beneficiarului - ÎM „AutoFrame-FM” SRL în sumă de 1785412,45 lei. În rest, materialele pârâtului în sumă de 1003432,97 lei, prezentate reclamantului spre achitare, au fost utilizate la efectuarea lucrărilor de către alți antreprenori, care au lucrat pe acest șantier, cum ar fi: „Arhiconi Grup”, „Casa Modernă”, „Alexandra UM”, „Sarco Service”, „Velm Gaz” și alții, precum și în alte interese ale beneficiarului. Din aceste considerente, SC „Petrivas Trans” SRL nu recunoaște suma de 2788845,42 lei ca datoriei față de ÎM „AutoFrame-FM” SRL.

A susținut că, în perioada existenței relațiilor contractuale între SC „Petrivas Trans” SRL și ÎM „AutoFrame-FM” SRL, ultimul nu a achitat SC „Petrivas Trans” SRL costul lucrărilor conform proceselor – verbale de recepție îndeplinite și recepționate de pârât, și anume: p/v nr. 30 „grile tehnologice” din 24.05.2008, valoarea lucrărilor – 49148 lei; p/v nr. 32 „finisări, pereți, tavane” din 10.06.2008, valoarea lucrărilor – 1296251 lei; p/v nr. 34 „pardoseli din laminat și covrolin” din 28.05.2008, valoarea lucrărilor – 88890 lei; p/v 35.2 „amenajarea teritoriului (tranșa a doua)” din 28.05.2008, valoarea lucrărilor – 1231492 lei; p/v nr. 37 „placare cu teracotă” din 25.05.2008, valoarea lucrărilor – 1690280 lei; p/v nr. 38 „finisarea exterioară a fațadei” din 31.05.2008, valoarea lucrărilor – 312280 lei, în total valoarea lucrărilor efectuate constituie suma de 4650341 lei. În scopul stingerii unei părți a acestei datorii reclamantul și pârâtul au încheiat contractele de vânzare-cumpărare nr. 129/211108 din 21.11.2008, nr. 128/211108 din 21.11.2008, nr. 89/141107 din 14.11.2007 prin care ÎM „AutoFrame-FM” SRL a livrat SC „Petrivas Trans” SRL automobile de diferite modele în sumă de 2880687,37 lei. Conform prevederilor menționate, transmiterea automobilului către proprietar s-a efectuat după achitarea deplină a costului automobilului, conform actului de primire-predare. Astfel, actele de primire-predare semnate de către părți și anexate la aceste contracte confirmă faptul achitării depline a automobilelor livrate de către ÎM „AutoFrame-FM” SRL. Mai mult ca atât, în acțiunea de bază a ÎM „AutoFrame-FM” SRL, făcând trimitere la prevederile art. 652 Cod civil, a recunoscut și a anulat datoriile părților aflate în litigiu prin stingerea sumelor datorate unul altuia.

A mai indicat că, în speță au existat unele declarații între părți referitoare la stingerea datoriilor prin compensare, însă din cauza că ÎM „AutoFrame-FM” SRL nu a dus negocierile cu pârâtul până la capăt, ele nu au fost conformate printr-un acord în scris de stingere a datoriilor cu ÎM „AutoFrame-FM” SRL, care ar fi permis contabilităților ambelor companii efectuarea operațiunilor de rigoare. Suplimentar a specificat că, toate lucrările efectuate de antreprenor au fost recepționate de către beneficiar în baza proceselor-verbale de recepție finală, fără a fi înaintate careva pretenții în scris referitor la volumul și la calitatea lor. De altfel, pârâtul nu a prezentat și nici nu a dat nici un răspuns la pretențiile înaintate de către reclamant și fără a soluționa litigiul până la capăt pe cale extrajudiciară, a înaintat în instanța de judecată prezenta acțiune, pe care SC „Petrivas Trans” SRL o consideră neîntemeiată și nefondată.

A declarat că, pârâtul dispune de probe concludente că suma reală a datoriei ÎM „AutoFrame-FM” SRL față de SC „Petrivas Trans” SRL pentru lucrările de construcție efectuate la reconstrucția Centrului de deservire auto „Chevrolet” constituie suma de 4650340 lei, iar din contul acestor datorii a primit automobile în sumă de 2880687,37 lei, transmise în baza contractelor de vânzare-cumpărare. Deci, în cazul în care participanții la proces vor ajunge la o eventuală înțelegere privind stingerea reciprocă a datoriilor, conform calculului efectuat de către reclamant, datoria ÎM „AutoFrame-FM” SRL față de SC „Petrivas Trans” SRL după achitățile reciproce va constitui suma de 1769653,63 lei.

Prin hotărârea din 14 mai 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție s-a admis acțiunea înaintată de ÎM „AutoFrame-FM” SRL și s-a încasat de la SC „Petrivas Trans” SRL în beneficiul ÎM „AutoFrame-FM” SRL a datoriei în sumă de 1019192,79 lei și a taxei de stat în mărime de 30575,78 lei; s-a încasat de la SC „Petrivas Trans” SRL în beneficiul bugetului de stat taxa de stat în sumă de 30575,78 lei; s-a încasat de la ÎM „AutoFrame-FM” SRL în beneficiul bugetului de stat taxa de stat în sumă de 30575,78 lei; s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de SC „Petrivas Trans” SRL și s-a încasat de la SC „Petrivas Trans” SRL în beneficiul bugetului de stat taxa de stat neplătită la depunerea

cererii reconvenționale în sumă de 57132,88 lei; s-a respins cererea SC „Petrivas Trans” SRL privind numirea unei expertize contabile ca fiind neîntemeiată. (vol. II, f.d. 176-179)

Prin decizia din 13 octombrie 2009 a Curții de Apel Economice s-a admis apelul depus de SC „Petrivas Trans” SRL; s-a casat integral hotărârea din 14 mai 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție și s-a restituit cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată. Totodată, s-a încasat de la ÎM „AutoFrame-FM” SRL în beneficiul SC „Petrivas Trans” SRL taxa de stat în sumă de 12000 lei. (vol. II, f.d. 238-242)

În cadrul judecării cauzei, la 15 februarie 2010, SC „Petrivas Trans” SRL a depus cerere reconvențională concretizată solicitând încasarea de la ÎM „AutoFrame-FM” în beneficiul SC „Petrivas Trans” SRL a datoriei în sumă de 2026120,63 lei, a penalității în mărime de 368753 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 414611,82 lei, în total suma de 2809485,45 lei; constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor în valoare de 2788845,42 lei și ca efect a nulității actului juridic declararea nulității facturilor fiscale nr. 08884919 din 31.05.2007, nr. 1675483 din 25.06.2007, nr. 1675484 din 25.06.2007, nr. 1675491 din 01.09.2007, nr. 1675492 din 01.09.2007, nr. 1675493 din 01.09.2007, nr. 1675494 din 01.09.2007, nr. 1675495 din 01.09.2007, nr. 1675496 din 01.09.2007, nr. 1135528 din 27.12.2007, nr. 1135529 din 31.01.2008, nr. 1135530 din 31.01.2008, nr. 1135531 din 31.01.2008 și nr. 1135532 din 31.01.2008.

Prin hotărârea din 03 iunie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție s-a admis acțiunea depusă de ÎM „AutoFrame-FM” și s-a recunoscut ca fiind stinse obligațiunile financiare ale ÎM „AutoFrame-FM” față de SC „Petrivas Trans” SRL, care rezultă din contractul de prestări servicii din 22 mai 2007 în sumă de 1861494,58 lei; s-a încasat de la SC „Petrivas Trans” SRL în beneficiul ÎM „AutoFrame-FM” datoria debitorială în mărime de 1019192,79 lei și taxa de stat în sumă de 30575,78 lei; s-a respins cererea reconvențională înaintată de SC „Petrivas Trans” SRL.

Prin decizia din 10 februarie 2011 a Curții de Apel Economice s-a respins apelul depus de SC „Petrivas Trans” SRL și s-a menținut hotărârea din 03 iunie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție. Concomitent, s-a completat dispozitivul hotărârii din 03 iunie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție cu sintagma s-a respins ca nefondată cerința SC „Petrivas Trans” SRL privind constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor în valoare de 2788845,42 lei și declararea nulității facturilor fiscale prin care s-au transmis aceste bunuri; s-a încasat de la SC „Petrivas Trans” SRL în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 22931,83 lei.

Prin decizia din 22 septembrie 2011 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de SC „Petrivas Trans” SRL; s-a casat decizia din 10 februarie 2011 a Curții de Apel Economice și hotărârea din 03 iunie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎM „AutoFrame-FM” SRL împotriva SC „Petrivas Trans” SRL cu privire la recunoașterea ca fiind stinse obligațiile financiare cu încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a SC „Petrivas Trans” SRL împotriva ÎM „AutoFrame-FM” SRL cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere, constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor și declararea nulității facturilor fiscale de transmitere a bunurilor, cu remiterea cauzei la rejudecare în Judecătoria Ialoveni.

Prin hotărârea din 06 iulie 2012 a Judecătoriei Ialoveni s-a admis integral acțiunea ÎM „AutoFrame-FM” SRL; s-au recunoscut ca fiind stinse obligațiile financiare ÎM „AutoFrame-FM” SRL față de SC „Petrivas Trans” SRL, care rezultă din contractul de prestări servicii din 22.05.2007 în sumă de 1861494,58 lei; s-a încasat de la SC „Petrivas

Trans” SRL în beneficiul ÎM „AutoFrame-FM” SRL datorita debitorială în mărime de 1019192,79 lei și taxa de stat în sumă de 30575,78 lei; s-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională depusă de SC „Petrivas Trans” SRL.

Prin decizia din 27 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de SC „Petrivas Trans” SRL și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2012 a Judecătoriei Ialoveni.

Prin decizia din 13 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SC „Petrivas Trans” SRL și s-a menținut decizia din 27 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 06 iulie 2012 a Judecătoriei Ialoveni.

Prin încheierea din 09 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SC „Petrivas Trans” SRL împotriva deciziei din 13 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

La 31 octombrie 2017 SC „Petrivas Trans” SRL a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 13 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecători.

În motivarea cererii de revizuire s-a indicat că, decizia contestat a fost adoptată pripit, din motiv că există și opinie separată, urmând a fi retractată, rezultând din prevederile jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, conform cărora competența de revizuire a instanței supreme poate și trebuie exercitată pentru a rectifica erorile de drept și greșelile justiției.

Revizuentul precizează că, în speța dată, deși sunt prezente temeiurile enumerate la art.449 CPC, se impune necesitatea admiterii cererii de revizuire, pentru a înlătura greșelile admise la soluționarea cauzei, încălcarea practicii unitare la soluționarea pricinilor de această categorie, pentru care statul ar putea fi condamnat. Ca temei de declarare a cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b), h) CPC.

Revizuentul a mai menționat că, conform opiniei Curții Europene a Drepturilor Omului, expuse în hotărârea pronunțată pe cauza Nikitin versus Rusia, redeschiderea procedurii în baza unor fapte noi nu constituie o încălcare a drepturilor fundamentale prevăzute de art. 4 Protocolul 7 al Convenției. În asemenea cazuri, când hotărârea irevocabilă respectivă a dus la unele consecințe negative serioase, care nu pot fi rectificate decât prin reexaminarea sau redeschiderea cauzei, iar violarea constatată este cauzată de erori sau deficiențe de o asemenea gravitate încât apare un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor contestate, excluderea posibilității de revizuire a hotărârii, pentru motive formale, poate să ducă la încălcarea principiului echității și legalității hotărârii judecătorești, fiind lezată și încrederea publicului în autoritatea judecătorească.

Corespunzător practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele judecătorești naționale sunt în drept de a admite derogări din principiile și garanțiile stabilite prin normele Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, inclusiv și din principiul securității raporturilor juridice, când aceasta este necesar într-o societate democratică, pentru garantarea și respectarea intereselor ce prevalează interesele reclamantului, în special, în caz, în care aceasta cer interesele justiției.

Referitor la revizuirea deciziei a indicat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului. Astfel, la data de 01.09.2017 avocatul a făcut o interpelare către Societatea de Audit „Consalting –Premium” SRL privind efectuarea unui control de constatare la SC „Petrivas Trans” SRL. În rezultatul controlului, la data de 18.09.2017, a fost întocmit Raport de constatare nr. 48-09/17 privind datoria înregistrată de la primirea serviciilor, materialelor

pentru beneficiarul ÎM „AutoFrame-FM” SRL de către antreprenorul SC „Petrivas Trans” SRL. Conform concluziei raportului nr. 48-09/17 din 18.09.2017, din documentele primare prezentate pentru efectuarea controlului de constatare se confirmă că datoria beneficiarului ÎM „AutoFrame-FM” SRL față de antreprenorul SC „Petrivas Trans” SRL înregistrează o valoare totală de 2799294 lei (2335261 + 464033 (2335261 lei - creanțe comerciale din țară (cont 221) și plus datorii comerciale în țară (cont 521)). De asemenea, s-a mai concluzionat că IFS Ialoveni nu a înregistrat beneficiarului „Petrivas Trans” SRL materiale de construcții înscrise în cele 14 facturi fiscale, care nu au fost eliberate de ÎM „AutoFrame-FM” SRL și nici nu au fost primite de către SC „Petrivas Trans” SRL, fapt ce denotă că facturile fiscale menționate sunt contabilizate cu încălcarea prevederilor art. 19 din Legea contabilității.

Astfel, o parte din materialele de construcție în suma totală de 266640,66 lei au fost primite de la ÎM „AutoFrame-FM” SRL și folosite de antreprenor la reconstrucția Centrului (procesul – verbal nr. 35/1 și nr. 35/2), însă documentar nu au fost înregistrate, iar altă parte din materiale s-au transmis în baza facturilor fiscale, însă real, au fost utilizate de beneficiar în alte scopuri, ori transmise altor antreprenori la reconstrucția Centrului de deservire auto „Chevrolet”. Totodată, s-au constatat divergențe în înregistrarea Actului de control total al Inspectoratului Fiscal de Stat Ialoveni nr. 5-675473 din 29.09.2016, deoarece, din motive necunoscute, de către administratorul de insolvență Topal Ștefan nu au fost prezentate documentele primare în programul IC-Contabilitate, necesare pentru efectuarea controlului fiscal total.

Revizuentul consideră că, aceste constatări au o influență directă asupra soluționării corecte a litigiului, or, Curtea Supremă de Justiție la adoptarea deciziei din 13 martie 2014 nu a cunoscut despre situația respectivă. Aceste circumstanțe importante au putut fi cunoscute abia la data de 18.09.2017, în rezultatul controlului de constatare efectuat de către Societatea de Audit „Consalting –Premium” SRL.

Un alt motiv, care impune revizuirea deciziei contestate reprezintă faptul că, au rămas fără soluționare o serie de argumente esențiale expuse în recurs, care nu au fost supuse dezbaterii și aprecierii. Astfel, din concluziile Raportului tematic privind operațiunile economico-financiare efectuate de SC „Petrivas Trans” SRL pentru perioada anilor 2010-2015, întocmit la 18.09.2017 rezultă că Curtea Supremă de Justiție în decizia din 13 martie 2014 a constatat că, materialele de construcții înscrise în cele 14 facturi fiscale, fiind vândute de către beneficiarul ÎM „AutoFrame-FM” SRL întreprinderii SC „Petrivas Trans” SRL, în realitate au rămas în posesia vânzătorului. În așa mod, ÎM „Autoframe-FM” SRL, la moment, este posesor și asupra acestor materiale, precum și asupra costului acestora, fapt ce contravine rațiunii și în acest sens prejudiciind dublu SC „Petrivas Trans” SRL. Luând în considerare că instanța de recurs nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de recurs, consideră că prin aceste aspecte se întrunesc elementele art. 449 lit. (h) CPC. Or, un stat care dispune de instanțe judecătorești are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură în fața acestora de garanțiile fundamentale prevăzute de articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului (a se vedea, printre altele, Erfar-Avef c. Greciei, nr. 31150/09, § 39, 27 martie 2014).

Revizuentul a mai relatat că, o hotărâre judecătorească în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale a persoanei garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele, astfel încât să restabilească atât, cât este posibil situația existentă înaintea încălcării. Procedând într-o asemenea manieră este evident că au fost încălcate principiile fundamentale ale dreptului

omului, mai cu seamă dreptul la apărare garantat de art. 26 din Constituția RM și art. 6 CtEDO. Astfel, art. 6 CtEDO, impune ca o parte să aibă o posibilitate rezonabilă de a-și expune cauza în tribunal în condiții, care nu o dezavantajează în mod apreciabil în raport cu partea adversă.

Astfel, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*). Or, din moment ce drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

Astfel, art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură bazată pe principiul contradictorialității și egalității armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură bazată pe principiul contradictorialității implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta. Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, cu valoare de principiu, că hotărârile sale, sunt obligatorii nu numai cu privire la situația reclamantului dintr-o speță particulară, ci. ele produc efecte juridice directe în ordinea internă a statului în cauză, (*cauza Vermeire contra Belgiei*).

Astfel fiind, în situația dată, conchide oportunitatea reexaminării cauzei întru verificarea în detaliu a pretențiilor formulate de către SC „Petrivias Trans” SRL împotriva ÎM „AutoFrame – FM” SRL prin prisma probelor administrate și a condițiilor de existența a unei speranțe legitime, dând apreciere acesteia în coroborare cu prevederile legislației naționale și celei internaționale.

La 09 februarie 2018, SC „Petrivias Trans” SRL a depus cerere, prin care a solicitat participarea acestui la ședința de judecată stabilită pentru examinarea cererii de revizuire. A precizat că solicitarea dată se datorează faptului că pe parcurs au apărut un șir de neclarități și contradicții, fapt ce urmează a fi expuse în cadrul ședinței de judecată preconizată pentru 21 februarie 2017 și pentru a nu inducă instanța în eroare.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) CPC, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Colegiul consideră inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității deciziei contestate.

Totodată, este de menționat că toate temeiurile de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, revizuentul și intimatul au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Studiind materialele dosarului, cererea de revizuire, Colegiul o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de

persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449.

În conformitate cu art.453, alin.(1), lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 449 lit. b), h) CPC, revizuirea se declară în cazul în care: au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

La caz, Colegiul reține că, deoarece revizuentul ca temei de depunere a cererii de revizuire a indicat prevederile art. 449 lit. b) și lit. h) CPC, se va expune separat pe fiecare criteriu în parte.

Colegiul menționează că pentru a invoca prevederile art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Sub aspectul dat, este de menționat că, circumstanțele nou – descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuenților anterior, *dar existau până la momentul pronunțării hotărârii* și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, Colegiul conchide că pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială *să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să-i devină cunoscută ulterior.*

La caz, Colegiul reține că revizuentul invocă în cererea de revizuire ca circumstanță nouă raportul tematic privind operațiunile economico-financiare efectuate de SC „Petrivias Trans” SRL pentru perioada anilor 2010-2015, întocmit la 18 septembrie 2017.

Colegiul consideră că această circumstanță invocată de către revizuent nu poate servi ca temei de revizuire, deoarece întocmirea raportului tematic prezentat de revizuent a fost efectuat după judecarea cauzei civile, adică după pronunțarea hotărârii judecătorești și respectiv, nu poate fi calificată ca o circumstanță existentă anterior judecării cauzei.

Prin urmare, Colegiul reiterează că circumstanțele noi care pot constitui temei de revizuire trebuie să nu fie cunoscute revizuentului și nici nu puteau fi cunoscute, cu condiția că se dovedește că s-au întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Sub aspectul dat, Colegiul reține că circumstanța invocată de revizuent drept temei de declarare a revizuirii prin prisma prevederilor art. 449 lit. b) CPC este irelevantă și nu corespunde caracteristicilor cerute de norma de drept indicată supra.

În concluzie, Colegiul notează că argumentele susținute de revizuent nu pot fi acceptate drept noi circumstanțe, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Un alt aspect invocat de către revizuent care ar cădea sub incidența prevederilor art. 449 lit. b) CPC este contabilizarea materialelor de construcție livrate de intimat revizuentului în baza a 14 facturi fiscale, nerecunoscute de revizuent.

Colegiul consideră că nici această circumstanță invocată de către revizuent nu poate servi drept temei de revizuire, deoarece această circumstanță a fost examinată de către instanțele judecătorești pe parcursul judecării cauzei în fond.

Concomitent, Colegiul reiterează asupra faptului că invocarea repetată a cadrului legal, analizat și interpretat de revizuent prin interpunerea cu circumstanțele speței, nu reprezintă temei de înaintare a cererii de revizuire. Ori, revizuirea se justifică de regulă, prin aceea că, involuntar instanța a săvârșit o eroare în legătură cu starea de fapt stabilită în hotărârea atacată fie în raport cu materialul existent la data pronunțării, fie în raport cu noile împrejurări, apărute ulterior după pronunțarea hotărârii.

În contextul dat, Colegiul menționează că din cererea de revizuire nu se distinge că revizuentul ar fi încercat de a prezenta instanței de judecată careva circumstanțe noi, care ar fi existat anterior pronunțării hotărârii, iar revizuentului să-i fi fost cunoscute ulterior.

Cu referire la indicarea de către revizuent a prevederilor art. 449 lit. h) CPC, Colegiul menționează următoarele.

În conformitate cu art. 449 lit. h) CPC, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Referitor la acest temei se menționează că doar existența unei constatări a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale ale omului, în pricina a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit, constituie drept temei de admitere a cererii de revizuire.

Astfel, în conformitate cu aceste prevederi legale, revizuirea poate fi declarată în cazul în care, după rămânerea hotărârii irevocabile, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat printr-o hotărâre o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Prin urmare, verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate, Colegiul Curții Supreme de Justiție consideră că acestea nu pot fi reținute și nu pot servi ca temei de revizuire a hotărârii contestate, în sensul art. 449 lit. h) din CPC, din motiv că revizuentul nu a prezentat careva probe ce ar confirma existența unei hotărâri definitive a Curții Europene a Drepturilor Omului în privința sa, prin care să fie stabilit faptul că în cadrul examinării recursului declarat împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție, acestuia i-ar fi fost încălcate drepturile prevăzute de Convenția Europeană.

Deci, simpla referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului nu poate suplini lipsa unei argumentări logico-juridice a cererii de revizuire, care în mod imperativ urma să fie expusă în cererea de revizuire.

Rezultând din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. 449 lit. b), h), art. 453 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea Comercială „Petrivas Trans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 13 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „AutoFrame-FM” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Petrivas Trans” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea ca fiind stinse obligațiile financiare cu încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a Societății Comerciale „Petrivas Trans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Mixte „AutoFrame-FM” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a dobânzii de întârziere, constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor și declararea nulității facturilor fiscale de transmitere a bunurilor.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Judecători

Oleg Sternioală

Vladimir Timofti

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Tamara Chișca-Doneva